

CORONAVIRUS

PLAN ODBUDOWY GOSPODARKI (PO KRYZYSIE COVID-19)

FILAR I

ROZWIĄZANIA PUNKTOWE – QUICK WIN

WARSZAWA, 5 MAJ 2020

SPIS TREŚCI

I. EXECUTIVE SUMMARY	3
-----------------------------------	----------

II. POTRZEBUJEMY AMBITNEJ WIZJI NOWEJ POLSKI	5
---	----------

III. ROZWIĄZANIA PUNKTOWE – QUICK-WIN	7
1. ZASADA GENERALNA – ZAPEWNIENIE STABILNOŚCI I PRZEWIDYWALNOŚCI PRAWA.....	7
2. ZAMROŻENIE PLANÓW DOTYCZĄCYCH PODWYŻKI PŁACY MINIMALNEJ	8
3. ZANIECHANIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU REGULACJĘ CEN RYNKOWYCH.....	8
4. WYCOFANIE SIĘ ZE ZMIAN W ZAKRESIE POZAODSETKOWYCH KOSZTÓW KREDYTÓW KONSUMENCKICH.....	8
5. POWSZECHNE WDROŻENIE METODY KASOWEJ.....	9
6. ZAWIESZENIE NALICZANIA I POBORU PODATKÓW: OD WYDOBYCIA NIEKTÓRYCH KOPALIN ORAZ BANKOWEGO. OGRANICZENIE STOSOWANIA INNYCH PODATKÓW SEKTOROWYCH	9
7. UCHYLENIE USTAWY DOTYCZĄCEJ OGRANICZENIA HANDLU W NIEDZIELE I ŚWIĘTA ORAZ W NIEKTÓRE INNE DNI.....	9
8. ZWIĘKSZENIE KWOTY WOLNEJ.....	10
9. ZMIANY W ZAKRESIE PODATKU AKCYZOWEGO	10
10. SKRÓCENIE CZASU WYDAWANIA DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH.....	10
11. UMOŻLIWIENIE SPRZEDAŻY NA ODLEGŁOŚĆ LEKÓW NA RECEPTĘ.....	11
12. PRZEPISY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE „DYREKTYWY PLASTIKOWEJ”	11
13. DOSTĘP DO BAZ DANYCH I ROZWÓJ INFORMATYZACJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ.....	12
14. ZNIESIENIE OPODATKOWANIE DOCHODÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU FINANSOWANIA DŁUGU PAŃSTWA	12
15. USPRAWNIENIE INFRASTRUKTURY PRAWNEJ I TECHNICZNEJ SŁUŻĄCEJ OBROTOWI INSTRUMENTAMI DŁUŻNYMI	13
16. ZMIANY W ZAKRESIE ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ MENADŻERÓW	13

I. EXECUTIVE SUMMARY

- Światowy kryzys związany z epidemią koronawirusa jest i będzie czasem rewizji dotychczasowych modeli i schematów funkcjonowania każdego obszaru życia, jakie znaliśmy do tej pory.
- Nie brakuje opinii, że dzisiejsza pandemia jest okresem, który będzie początkiem zmian porównywalnych z okresem gospodarczych transformacji przełomu lat 80 i 90.
- Obecne zjawiska znajdą zapewne swoje miejsce w podręcznikach historii. Kluczowe jest, aby na tych kartach dzisiejsze czasy zostały opisane jako okres przełomowy, po którym nasz kraj awansował na kolejne miejsca w rankingu poziomu życia, rozwoju gospodarczego, wolności osobistej czy bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego. Należy dołożyć wszelkich starań, by rok 2020 nie został zapisany jako punkt, w którym zatrzymał się 30 letni okres odbudowy Polski.
- Należy wykorzystać dzisiejsze zjawiska na przeprowadzenie gruntownych reform prawa gospodarczego, systemu podatkowego, emerytalnego, sądownictwa, rynku pracy, na zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu czy zmierzenie się z problemami demograficznymi.
- Warsaw Enterprise Institute w pierwszej części serii pod tytułem „Plan odbudowy gospodarki po kryzysie Covid-19” przedstawia następujące rozwiązania punktowe o charakterze quick-win:
 1. Zasada generalna – zapewnienie stabilności i przewidywalności prawa.
 2. Zamrożenie planów dotyczących podwyżki płacy minimalnej.
 3. Zaniechanie rozwiązań mających na celu regulację cen rynkowych.
 4. Wycofanie się ze zmian w zakresie pozaodsetkowych kosztów kredytów konsumenckich.
 5. Powszechne wdrożenie metody kasowej.
 6. Zawieszenie naliczania i poboru podatków: od wydobycia niektórych kopalin oraz bankowego. Ograniczenie stosowania innych podatków sektorowych.
 7. Uchylenie ustawy dotyczącej ograniczenia handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.
 8. Zwiększenie kwoty wolnej.
 9. Zmiany w zakresie podatku akcyzowego.
 10. Skrócenie czasu wydawania decyzji administracyjnych.
 11. Umożliwienie sprzedaży na odległość leków na receptę.

EXECUTIVE SUMMARY

12. Przepisy dotyczące ochrony środowiska w zakresie „dyrektywy plastikowej”.
 13. Dostęp do baz danych i rozwój informatyzacji administracji publicznej.
 14. Zniesienie opodatkowania dochodów kapitałowych z tytułu finansowania długu państwa.
 15. Usprawnienie infrastruktury prawnej i technicznej służącej obrotowi instrumentami dłużnymi.
 16. Zmiany w zakresie odpowiedzialności karnej menadżerów.
- Jak najszybsze zaadresowanie przedstawionych, punktowych problemów pozwoli na szybkie zerwanie łańcuchów, które krępują działanie firm w Polsce.
 - Rozwiązania te, w odróżnieniu od kolejnych części naszej serii, mają charakter techniczny. Nie wymagają gruntownych reform systemowych. Wdrożenie przedstawionych kwestii nie stanowi również węzłów krytycznych z punktu widzenia debaty publicznej. Ich wdrożenie ma charakter quick-win dla wszystkich interesariuszy.

II. POTRZEBUJEMY AMBITNEJ WIZJI NOWEJ POLSKI

W obliczu trwającego kryzysu gospodarczego związanego z epidemią wirusa COVID-19, należy jak najszybciej dokonać „odmrożenia” wszystkich obszarów gospodarki, które zostały ograniczone rządowymi decyzjami administracyjnymi. Nie ma wątpliwości, że po okresie zniesienia większości obecnych restrykcji gospodarka, społeczeństwo czy polityka zaczną funkcjonować w nowej rzeczywistości. Będziemy świadkami przemian gospodarczych, nowych modeli funkcjonowania w społeczeństwie i kulturze oraz wykorzystania technologii. Inaczej będziemy postrzegać kwestie zdrowotne czy ekologiczne.

Światowy kryzys związany z koronawirusem jest i będzie czasem rewizji dotychczasowych modeli i schematów funkcjonowania każdego obszaru życia, jakie znaliśmy do tej pory.

Zmieniają się wcześniejsze sposoby działania firm, łańcuchy wartości, modele zachowań konsumentów. Gospodarki, które najszybciej dostosują się do nowych realiów, mają szansę uzyskać przewagę konkurencyjną. Te, które przegapią okres transformacji, mogą pozostać w tyle na długie lata, jeśli nie dekady.

Każdy światowy kryzys pozostawia po sobie inną rzeczywistość. Nie brakuje opinii, że pandemia koronawirusa jest okresem, który będzie początkiem zmian porównywalnych z okresem transformacji ustrojowych przełomu lat 80 i 90. Najprawdopodobniej wirus zostanie z nami na długie lata, powstanie szczepionka, ryzyko zdrowotne zostanie zminimalizowane, a znakomita większość społeczeństwa nigdy nie znajdzie się w grupie podwyższonego ryzyka. Większość nauczy się je minimalizować. Kryzys gospodarczy i następująca po nim recesja mogą natomiast zostać w pamięci społecznej na długie lata. Obecne zjawiska znajdą zapewne swoje miejsce w podręcznikach historii. Kluczowe jest, aby na tych kartach dzisiejsze czasy zostały opisane jako czas, który Polska wykorzystała awansując na kolejne miejsca w rankingu poziomu życia, rozwoju gospodarczego, wolności osobistej czy bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego. Należy dołożyć wszelkich starań, by rok 2020 nie został zapisany jako punkt przełomowy, w którym zatrzymał się 30 letni okres odbudowy naszego kraju.

Warsaw Enterprise Institute stoi na twardym stanowisku, że należy wykorzystać dzisiejsze zjawiska na przeprowadzenie gruntownych reform prawa gospodarczego, systemu podatkowego, emerytalnego, sądownictwa, rynku pracy, wprowadzenie powszechnego Internetu czy zmierzenie się z problemami demograficznymi.

Poza kompleksowymi, systemowymi reformami należy także jak najszybciej wdrożyć proste i szybkie rozwiązania punktowe w różnych ustawach. Niniejsze opracowanie jest pierwszą częścią zbioru publikacji z serii pod tytułem „Plan odbudowy gospodarki po kryzysie Covid-19” i przedstawia wspomniane rozwiązania punktowe o charakterze quick-win.

III. ROZWIĄZANIA PUNKTOWE – QUICK-WIN

Warsaw Enterprise Institute w pierwszej części serii pod tytułem „Plan odbudowy gospodarki po kryzysie Covid-19” przedstawia rozwiązania punktowe o charakterze quick-win. Wiele z nich było przedstawiane przez środowisko ZPP w licznych stanowiskach czy raportach jeszcze przed wybuchem epidemii koronawirusa. Już wtedy postulowane problemy stanowiły bariery dla prowadzenia działalności gospodarczej dla wszystkich lub wybranych sektorów i branż gospodarki. Tym samym osłabiały poziom polskiego rozwoju gospodarczego.

Jak najszybsze zaadresowanie przedstawionych problemów pozwoli na szybkie zerwanie łańcuchów krępujących działania firm w Polsce. Rozwiązania te, w odróżnieniu od kolejnych części naszej serii, mają charakter techniczny. Nie wymagają gruntownych reform systemowych. Wdrożenie przedstawionych kwestii nie stanowi również węzłów krytycznych z punktu widzenia debaty publicznej.

1. ZASADA GENERALNA – ZAPEWNIENIE STABILNOŚCI I PRZEWIDYWALNOŚCI PRAWA

Jednym z najważniejszych czynników dla prowadzenia działalności gospodarczej jest stabilność i przewidywalność prawa.

O skomplikowaniu polskiego otoczenia prowadzenia działalności gospodarczej może świadczyć obszerność zapisów wprowadzanych przez rząd do Tarcz Antykryzysowych. Ustawa wprowadzająca rozwiązania tzw. pierwszej tarczy, tj. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, miała 172 strony! Sam przewodnik dla firm, wydany przez Polski Fundusz Rozwoju, mający na celu wyjaśnienie wdrożonych rozwiązań, liczył porównywalną liczbę stron.

Apelujemy, aby w nowej rzeczywistości gospodarczej, w której znajdzie się Polska, rządzący w sposób odpowiedzialny i rozważny korzystali z przysługujących im narzędzi prawodawczych. Apelujemy o ograniczenie tempa wprowadzania nowych regulacji i stosowanie adekwatnego okresu *vacatio legis* dla wszystkich aktów prawnych dotyczących otoczenia przedsiębiorczości w Polsce.

2. ZAMROŻENIE PLANÓW DOTYCZĄCYCH PODWYŻKI PŁACY MINIMALNEJ

W obliczu nadchodzących problemów na rynku pracy, w postaci spodziewanego wzrostu bezrobocia, rekomendowane jest zamrożenie planów dotyczących podwyżki płacy minimalnej. Jej ostatni wzrost przekraczał już oczekiwania nawet strony pracowników, co było jednoczesnym wyjściem poza zwyczajowy konsensus negocjacji stawki płacy minimalnej w ramach dialogu społecznego.

Dalsze utrzymywanie, krytykowanego przez przedsiębiorców nawet w czasie hossy, planu wzrostu płacy minimalnej w kolejnych latach stanowić będzie czynnik ograniczający odtwarzanie utraconych miejsc pracy.

3. ZANIECHANIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU REGULACJĘ CEN RYNKOWYCH

Od początkowych faz prac na pakietem tzw. Tarcz Antykryzysowych, WEI negatywnie oceniał wdrażanie mechanizmów ustalania maksymalnych cen i marż. Nikomu w historii nie udało się skutecznie zniwelować działania prawa popytu i podaży. Nie ma powodu, by twierdzić, że akurat tym razem takie regulacje nie będą wiązać się ze szkodą dla konsumentów. Wobec powyższego apelujemy o wycofanie się z nich. Wdrażanie opisanych mechanizmów ma charakter populistyczny, zakłóca podstawy działania gospodarki wolnorynkowej. Ponadto, jak pokazała praktyka również w okresie obecnego kryzysu, mechanizm rynkowy w dłuższym okresie jest najlepszym arbitrem regulacji cen.

4. WYCOFANIE SIĘ ZE ZMIAN W ZAKRESIE POZAODSETKOWYCH KOSZTÓW KREDYTÓW KONSUMENCKICH

Kolejną ingerencją w sprawne mechanizmy rynkowe jest ustawowe obniżenie limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego. Działania o tym charakterze skutkować będą drastycznym ograniczeniem dostępności zewnętrznego finansowania dla konsumentów. Niemal natychmiast po uchwaleniu „tarczy” zaczęły pojawiać się ogłoszenia z ofertami „pożyczek prywatnych” dla osób, które z uwagi na wprowadzone rozwiązania nie będą w stanie uzyskać pożyczki na legalnie funkcjonującym rynku. Obniżenie maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego spowoduje wyłącznie rozwój szarej strefy – zdecydowanie postulujemy wycofanie się z tej szkodliwej regulacji.

5. Powszechne wdrożenie metody kasowej

Rekomendujemy powszechne wdrożenie metody kasowej, zarówno w podatkach dochodowych jak i VAT. Ustawa o VAT już dzisiaj przewiduje możliwość rozliczania VAT dopiero po otrzymaniu zapłaty, ale jest ona stosunkowo rzadko wykorzystywana i ograniczona wyłącznie do małych podatników. Rozwiązanie to jest krytyczne w kontekście zjawiska zatorów płatniczych, których szacuje się, że liczba wzrośnie w okresie recesji. Tym samym, brak wdrożenia metody kasowej może doprowadzić do upadku licznych firm, dla których obciążenie podatkowe od niezrealizowanej płatności stanowić może znaczące obciążenie.

6. Zawieszenie naliczania i poboru podatków: od wydobycia niektórych kopalin oraz bankowego. Ograniczenie stosowania innych podatków sektorowych

Z uwagi na wyzwania, z którymi podmioty gospodarcze muszą mierzyć się w związku z pandemią, zasadne jest redukcje poziomu obciążeń fiskalnych. W tym konkretnym przypadku mowa jest o daninach specyficznych. W przypadku tzw. „podatku miedziowego” zwraca się uwagę na fakt, że jego wysokość jest powiązana z notowaniami metali, jednak zastosowana konstrukcja powoduje, że ciężar podatku maleje wolniej niż przychody ze sprzedaży. Co więcej, podatnicy płaca go również wówczas, gdy nie osiągają zysku. Podatek nie stanowi również kosztu uzyskania przychodu, zatem nie pomniejsza podatku dochodowego. Tym samym wydaje się, że stanowi on zdecydowanie zbyt wysokie obciążenie w tak kryzysowych warunkach. Dodatkowo za zasadne uznaje się zawieszenie podatku bankowego. Pożądane jest, by banki komercyjne były gotowe do intensyfikowania akcji kredytowej. Jako że koszty podatku bankowego zostały efektywnie (bezpośrednio lub pośrednio) przerzucone na klientów, czyli również przedsiębiorców, uważamy, że zawieszenie tej daniny sektorowej jest wskazane.

7. Uchylenie ustawy dotyczącej ograniczenia handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni

Apelujemy o pilne zniesienie ustawy o zakazie handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. Dotychczasowe analizy pokazały, że ustawa już wcześniej przynosiła negatywne skutki dla handlu - a w konsekwencji dla całej gospodarki. Jej zniesienie pozwoli na zwiększenie natężenia handlu w okresie następującej po nim recesji. Pozwoli to utrzymać miejsca pracy zarówno bezpośrednio w sektorze handlu jak i w sektorach powiązanych. Przyczyni się też do poprawy ogólnej sytuacji panującej w polskiej gospodarce.

8. ZWIĘKSZENIE KWOTY WOLNEJ

W obliczu nadchodzących problemów na rynku pracy, które wpłyną na zmniejszenie poziomu krajowej konsumpcji, konieczne są działania mające na celu zwiększenie siły nabywczej Polaków. Rozwiązanie tej kwestii przyniosłoby znaczące podniesienie kwoty wolnej od podatku, która w chwili obecnej jest jedną z najniższych nie tylko w Europie, ale też jedną z niższych na świecie. Jednocześnie kwota ta nie jest równa dla wszystkich, a w praktyce skorzystać z niej mogą jedynie nieliczni. Znaczące zwiększenie kwoty wolnej od podatku do poziomu 16000 zł oraz zrównanie jej dla wszystkich, znacząco zwiększyłoby dochód rozporządzalny nie tylko pracowników, ale również emerytów i rencistów czy osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Byłoby to jednocześnie działanie neutralne dla płynności finansowej polskich przedsiębiorstw i miałoby korzystny wpływ na wyjście ze spodziewanej recesji gospodarczej.

9. ZMIANY W ZAKRESIE PODATKU AKCYZOWEGO

Jednym z nielicznych napojów alkoholowych, dla których podaje się datę przydatności do spożycia, jest piwo. Z uwagi na szczególne warunki spowodowane pandemią, producenci zgłaszają chęć odbioru piw przeterminowanych od punktów gastronomicznych oraz sklepów, ze zwrotem wpaconych przez nich środków. Aby tego rodzaju praktyka mogła mieć charakter relatywnie powszechny, potrzebne są regulacje umożliwiające pomniejszenie należnego podatku akcyzowego o kwotę podatku zapłaconego od zwracanych, przeterminowanych piw.

10. SKRÓCENIE CZASU WYDAWANIA DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH

W świecie wymagającym szybkich decyzji, przepływu informacji oraz zdolności do adaptacji do nowych uwarunkowań rynkowych czy pojawiających się szans, czas oczekiwania na decyzje administracyjne pozostaje kwestią, która utrudnia elastyczne w czasie prowadzenie działalności gospodarczej. Organy administracji publicznej, dysponując zasobami kadrowymi oraz organizacyjnymi, są w stanie podejmować decyzje szybciej, niż miało to miejsce w okresie, gdy systemy szybkiej wymiany informacji nie miały powszechnego zastosowania. Wobec powyższego, rekomenduje się znaczące skrócenie czasu podejmowania decyzji administracyjnych o połowę, tj. odpowiednio do dwóch i czterech tygodni.

11. UMOŻLIWIENIE SPRZEDAŻY NA ODLEGŁOŚĆ LEKÓW NA RECEPTĘ

Dopuszczalna powinna być również sprzedaż na odległość leków na receptę. Nie ma powodu, by osoby przewlekle chore, zażywające leki regularnie, dodatkowo narażały się na ryzyko zakażenia przez podróże do aptek. Po etapie informatyzacji kolejnych usług i rozwiązań w sektorze zdrowia, wskazane są dalsze działania. Ponadto miniony kryzys epidemiologiczny pokazał, że model sprzedaży na odległość jest rozwiązaniem, które pozwala licznym przedsiębiorcom na stworzenie innowacyjnych rozwiązań biznesowych.

12. PRZEPISY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE „DYREKTYWY PLASTIKOWEJ”

Jednym z największych wyzwań, z jakim będą musieli zmierzyć się w najbliższych latach przedsiębiorcy w Europie, jest wprowadzenie regulacji prawnych opartych na tak zwanej „dyrektywie plastikowej”. Jest to akt prawa unijnego, w którym wyznaczono cele ograniczenia produkcji i użycia wyrobów z tworzyw sztucznych.

Ograniczenie użycia i produkcji niektórych wyrobów z tworzyw sztucznych dotknie nie tylko duże podmioty, ale przede wszystkim małe i średnie firmy, które specjalizują się w produkcji przedmiotów z tworzyw sztucznych. Istnieją szacunki mówiące, że problem może dotyczyć nawet ośmiu tysięcy przedsiębiorstw oraz 160 tysięcy zatrudnionych w nich pracowników¹. Skutki dyrektywy dotkną przede wszystkim producentów opakowań zawierających plastik. Problem polega w głównej mierze na tym, że skutki wprowadzenia dyrektywy będą oznaczać olbrzymie koszty związane ze zmianą technologii produkcji, ale także z nałożeniem na producentów kosztów związanych ze sprzątnięciem przestrzeni publicznej.

Dyrektywa jest aktem harmonizującym prawo w Unii Europejskiej, co do zasady wyznacza ona cele, które państwa członkowskie mają zrealizować za pośrednictwem krajowego porządku prawnego. Oznacza to, że Polska będzie musiała wdrożyć cele redukcji użycia tworzyw sztucznych za pomocą ustaw krajowych. Dlatego niezwykle istotne jest, aby w procesie legislacyjnym przeprowadzono rzetelne konsultacje społeczne i aby wprowadzono przepisy spełniające unijne normy z jednoczesnym jak najniższym kosztem przedsiębiorców, którzy pod naporem legislacji środowiskowej mogą stać się niewypłacalni. Oznaczałoby to upadek branży, która daje zatrudnienie wielu osobom i która przez ostatnie lata była rozwojowa. Przedsiębiorcy muszą mieć czas na dostosowanie się i zmianę profilu produkcji.

¹ <https://www.prawo.pl/biznes/dyrektywa-plastikowa-wazne-zmiany-dla-branzy-opakowan-i,353080.html>.

Rekomendujemy prowadzenie szeroko zakrojonych konsultacji społecznych w sprawie wdrożenia „dyrektywy plastikowej” oraz wdrożenie jej zapisów w modeli UE+0.

13. DOSTĘP DO BAZ DANYCH I ROZWÓJ INFORMATYZACJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

W dzisiejszych czasach dane stanowią kluczową wartość w gospodarce. Dlatego niezwykle istotne jest, aby ułatwić ich przepływ między organami administracji publicznej a przedsiębiorcami, a także umożliwić dalszy dostęp do informacji gromadzonych przez władze publiczne.

Już dziś wiele spraw możemy załatwić za pośrednictwem portalu „mój gov” i profilu zaufanego. Ważne jest, aby inicjatywa ta była dalej rozwijana i przystosowywana także do działalności przedsiębiorstw. Obecnie możliwy jest dostęp do bazy Krajowego Rejestru Sądowego czy Ksiąg Wieczystych. Dalsze udostępnianie baz danych administracji publicznej za pośrednictwem Internetu, a także nadanie dokumentom uzyskanym z tych baz waloru dokumentów urzędowych, może przyczynić się do dalszego budowania otoczenia przyjaznego przedsiębiorcom. Łatwy dostęp do baz danych może przyczynić się także do tworzenia rynku związanego z analizą i udostępnianiem tych danych, dając szansę na rozwój nowych firm.

Szerokie upublicznienie zanonimozowanych i zagregowanych danych posiadanych przez administrację publiczną pozwoli na wytworzenie nowych koncepcji biznesowych na bazie dostępnych danych, a tym samym na pobudzenie rozwoju przedsiębiorstw z branży technologii informatycznych i analizy danych. W konsekwencji przyczyni się to do wzrostu poziomu inwestycji oraz wzrostu gospodarczego kraju.

Rekomendujemy dalszy rozwój informatyzacji administracji publicznej oraz upublicznienie danych zagregowanych przez administrację publiczną.

14. ZNIESIENIE OPODATKOWANIE DOCHODÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU FINANSOWANIA DŁUGU PAŃSTWA

Rekomenduje się zniesienie opodatkowanie dochodów kapitałowych z tytułu finansowania długu państwa w postaci bonów skarbowych, obligacji rządowych i samorządowych, publicznych listów zastawnych. Powyższe zwolnienie powinno objąć osoby fizyczne. Umożliwi to mobilizację indywidualnych oszczędności i pozwoli na „udomowienie długu”.

15. USPRAWNIENIE INFRASTRUKTURY PRAWNEJ I TECHNICZNEJ SŁUŻĄCEJ OBROTOWI INSTRUMENTAMI DŁUŻNYMI

Prace nad tzw. Tarczami Antykryzysowymi ujawniły deficyty w zakresie upowszechnienia oraz udostępnienia infrastruktury prawnej i technicznej służącej obrotowi instrumentami dłużnymi. Rekomendujemy koncentrację działań mających na celu usprawnienie infrastruktury prawnej i technicznej instrumentów dłużnych dla przedsiębiorców w postaci faktoringu, hipotecznego listu zastawnego czy weksli.

16. ZMIANY W ZAKRESIE ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ MENADŻERÓW

Jedną z kluczowych ról w sukcesie przedsiębiorstwa pełnią sprawni menadżerowie. Często ich praca polega na podejmowaniu decyzji obarczonych ryzykiem. Czasem ryzyko to jest istotne, ale jednocześnie uzasadnione, gdyż może potencjalnie przynieść przedsiębiorstwu znaczne korzyści.

Aby ograniczyć swobodę menadżerów, ustawodawca wprowadził do Kodeksu karnego art. 296 stanowiący podstawę odpowiedzialności za tak zwaną menadżerską niegospodarność. Pojęcie to jest jednak bardzo płynne, gdyż o ile nie ulega wątpliwości, że w przypadku winy umyślnej w bezpośrednim zamiarze wyrządzenia szkody menadżer bez wątpienia powinien ponosić odpowiedzialność, to trudno jest wyznaczyć granicę akceptowalnego ryzyka, przy którym menadżer zdawał sobie sprawę z możliwości wystąpienia straty, ale uznał, że większe jest prawdopodobieństwo uzyskania korzyści. W przypadku pracy menadżerów koncepcja winy umyślnej w zamiarze ewentualnym często się nie sprawdza, gdyż ze specyfiki tego zawodu wynika, że czasem konieczne jest podejmowanie decyzji obarczonych ryzykiem poniesienia straty. Natomiast zgodnie z art. 296 § 2 Kodeksu karnego już samo podjęcie ryzykownej biznesowo decyzji, nawet jeśli okaże się ona korzystna dla przedsiębiorstwa, może być penalizowane. Taka konstrukcja zapisów o odpowiedzialności menadżerów może odstraszać od podejmowania decyzji o akceptowalnym poziomie ryzyka, w tym decyzji inwestycyjnych.

Rekomenduje się zmiany w przepisach dotyczących menadżerskiej niegospodarności, które będą uwzględniały zasadność podejmowania decyzji o akceptowalnym poziomie ryzyka biznesowego.